

BİRLİKTE KULLANIM KAPSAMINDA ÖĞRETİM ÜYELERİNE, ASİSTANLARA DAYATILAN BİREYSEL SÖZLEŞMELERE, EK ÖDEME KESİNTİLERİNE KARŞI MESLEKTAŞLARIMIZIN YANINDAYIZ

1- Sağlık Bakanlığı, Aralık ayında Birlikte Kullanım Protokolü imzalayan devlet üniversiteleri tıp fakülteleri öğretim elemanlarının en geç 31 Aralık 2021 tarihine kadar 1 yıl süre ile geçerli olmak üzere “Birlikte Kullanım Kapsamında hazırlanan Hizmet Sözleşmesi”ni imzalamaları için bir yazı ve ekinde hazırladığı sözleşmeyi göndermişti. Sözleşme baskısı öğretim üyesi ve asistanlar tarafından büyük bir dirençle karşılaştı. Çünkü, tıp fakültelerini eğitim kurumu olmaktan bütünüyle uzaklaştıran, öğretim elemanlarını, öğrencileri güvencesiz bir biçimde başhekimin keyfiyetine bırakan hükümlerle doludur.

2- Birlikte Kullanım Protokolü imzalayan üniversitelere sorulmadan hazırlanan “sözleşme”nin tıp eğitimi, sağlık hizmeti ve akademi ortamına yapacağı olumsuz etkilerin, tıp fakültesi dekanları tarafından rapor olarak Sağlık Bakanlığı’na ve YÖK’e iletildiği, pandemi süresince böyle bir girişimden vazgeçilmesi gerektiği, pandemi sonrası ilgili tarafların görüşleri ile bir çalışma yapılması önerisinde bulunulduğu bilinmektedir. Meslektaşlarımızın bir kısmı seçeneksiz olduklarına ilişkin gerçeğe aykırı bilgilendirme ve baskı sonucu istemeden imzalamış olsa da, imzalamayan meslektaşlarımız ile birlikte baskılara karşı çıkmaya devam etmektedirler.

3- Sağlık Bakanlığı bu kez 21.01.2021 tarih E-E-89432283-659 sayılı yazısı ile aralıkta imzalanması için gönderdiği sözleşmenin 7 ve 13. maddelerinin sözleşme metninden çıkarılabileceğini, bu haliyle imzalanması gerektiğini savunmaktadır. Bu yazı sonrasında imzalamayan öğretim elemanları ve personele imza baskısı daha da arttırılmıştır.

4- Meslektaşlarımıza uygulamalı tıp ve tıpta uzmanlık eğitimi ve sağlık hizmeti veremeyecekleri, asistanların uygulamalı eğitim alamayacağı, sabit döner sermaye ve döner sermaye ödemelerinin yapılmayacağı söylenmektedir. Bazı illerde öğretim üyelerinin sabit döner sermayeleri ödenmemiştir. Yazılı başvurulara Sağlık Bakanlığı’na görüş sorulduğu ve yazılı görüş beklendiği cevabı verilmektedir.

5- Anayasa’nın 130. maddesi uyarınca öğretim elemanlarının hizmet düzeni ve özlük hakları başta 2547 sayılı kanun ve ilgili mevzuatta düzenlenmiştir. Sözleşme düzenlenmesini gerektiren, sözleşme yapılmadan çalışmaların sürmesini engelleyen bir boşluk yoktur. 3359 sayılı kanunda birlikte kullanıma ilişkin bireysel sözleşme imzalanması şart koşulmamış, ihtiyari bir kural olarak konulmuştur. Nitekim kanuna 15 Kasım 2018 tarihinde bu kural konmasına rağmen 2020 yılı aralık ayına kadar hiç kimseyle bireysel sözleşme imzalanmadan hizmetler yürütülmüştür.

6- Öte yandan kanun uyarınca, bu sözleşmenin usul ve esaslarının, Yükseköğretim Kurulu’nun uygun görüşü alınarak yönetmelik ile düzenlenmesi, sözleşme için de dekanların görüşünün alınması gerekmektedir. Bakanlık, kanundaki şarta aykırı olarak YÖK’ün uygun görüşünü almadan, tıp fakültesi dekanlarının itirazlarına rağmen yönetmeliği 4.3.2020 gün 5.

kez yayımlamıştır. Türk Tabipleri Birliği ilk dördünün hukuka aykırılığını saptayan Danıştay'da, 5. düzenlemenin de yürütmesinin durdurulması ve iptali için dava açmıştır. Hukuksuz sözleşme dayatma işleminin iptali için de yargı yoluna başvurulmuştur.

7- Öğretim üyelerinin ve asistanların araştırma görevlilerinin sabit döner sermaye ödemeleri kesilemez. 375 sayılı KHK'nin ek 9. maddesi uyarınca ödenen bu "ek ödemeye hak kazanılmasında ve bu ödemenin yapılmasında aylıklara ilişkin hükümler uygulanır." Tıpkı aylıklar gibi, döner sermayede ödeme yapılacak gelir olmasa bile ödenmek zorundadır. Bu ödemenin yapılmaması açıkça kanuna aykırı işlemdir. Bu yöndeki yazılı ya da sözlü "emir"ler Anayasa'nın 137. maddesi uyarınca "kanunsuz emir" olup yerine getirilemez.

8- 3359 sayılı kanun ek madde 9'da bakanlık ile üniversite arasında birlikte kullanım protokolü imzalandıktan sonra bakanlığa bağlı hastanenin hukuki statü olarak üniversitenin sağlık uygulama araştırma merkezi haline geleceği, uygulamalı tıp eğitimi ve tıpta uzmanlık eğitiminin ve sağlık hizmetinin burada verileceği, döner sermayenin birleştirileceği düzenlenmiştir. Uygulamalı tıp ve tıpta uzmanlık eğitimi, bilimsel araştırma ve uygulamalı eğitim kapsamında sağlık hizmeti verilmesi birbiriyle iç içe geçmiş bu üç faaliyetin ayrıştırılması mümkün değildir.

9- Hukuka açıkça aykırı sözleşmeyi imzalamayan tıp fakültesi öğretim üyesinin sağlık uygulama araştırma merkezi olan hastanede çalıştırılmaması, sonuçları itibariyle öğretim üyesi görevinden çıkarılması gibidir. Anayasa'nın 130. maddesinde öğretim üyelerinin kanunda açıkça belirlenen haller dışında ve yetkili üniversite organları kararı olmaksızın öğretim üyelerinin görevine son verilemeyeceğinden, öğretim üyeleri uygulamalı tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminden, sağlık hizmetinden uzaklaştırılmaz. Öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri, uygulamalı tıp ve tıpta uzmanlık eğitimi kapsamında hizmet sundukları, yani kanuni görev ve haklarını yerine getirdikleri sürece 2547 sayılı kanunun 58. maddesinde düzenlenen döner sermaye ek ödemelerinden de yararlandırılmaları zorunludur.

Sonuç olarak, ölkemiz ve sağlık sistemimiz pandemi şartları altında halen zor günler geçirirken, hukuka aykırı sözleşmeyi imzalamak istemeyen öğretim elemanlarının görevlerinden uzaklaştırılması, asistanların ve tıp öğrencilerinin eğitim hakkından yoksun bırakılması toplum sağlığına da ciddi bir biçimde zarar verecektir. Hiçbir meslektaşımız bu baskı karşısında yalnız ve savunmasız değildir. Öğretim üyesi, tıpta uzmanlık öğrencisi olan meslektaşlarımızın yanında ve dayanışma içinde olmaya devam edeceğiz. Bu hukuksuzluğun ortadan kaldırılması için çabalarımızı sürdüreceğiz; meslektaşlarımızın haklarını, tıp ve uzmanlık eğitimini, halkımızın nitelikli sağlık hizmeti alma hakkını kararlılıkla savunacağız.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
MERKEZ KONSEYİ